Parlamentarna Komisja Wspólna RP i UE

XIX POSIEDZENIE

28 – 29 KWIETNIA 2003 r.

WARSZAWA

DEKLARACJA I ZALECENIA

(przyjęte 29 kwietnia 2003 r.)

Parlamentarna Komisja Wspólna Rzeczypospolitej Polskiej i Unii Europejskiej (PKWRPiUE) pod przewodnictwem posła Józefa Oleksego (Sejm) i deputowanego Jean – Louis Bourlanges (Parlament Europejski) odbyła w dniach 28 i 29 kwietnia 2003 r. w Warszawie swoje XIX posiedzenie.

Podczas posiedzenia członkowie Parlamentarnej Komisji Wspólnej wymienili poglądy z , reprezentującym polski rząd podsekretarzem stanu w Urzędzie Komitetu Integracji Europejskiej Jarosławem Pietrasem, Głównym Negocjatorem członkostwa Polski w UE, sekretarzem stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Janem Truszczyńskim, reprezentującym urzędującą prezydencję Rady Unii Europejskiej radcą Ambasady Republiki Greckiej w Warszawie Vasiliosem Toliosem, dyrektorem generalnym w Dyrekcji Generalnej ds. Rozszerzenia Komisji Europejskiej Eneko Landáburu Illarramendim oraz Szefem Delegacji Komisji Europejskiej w Polsce Bruno Dethomasem.

Podczas dyskusji członkowie PKW poruszyli następujące kwestie:

- Sytuacja polityczna i gospodarcza w Polsce oraz stan wzajemnych stosunków RP i UE.
- Przygotowania Polski do przystąpienia, ocena wyników negocjacji zakończonych na posiedzeniu Rady Europejskiej w Kopenhadze w grudniu 2002 r.
- Debata na temat przyszłości Europy w ramach Konwentu – rozwój wydarzeń od czasu posiedzenia PKWRP i UE w Brukseli w listopadzie 2002 r.
- Przygotowania do referendum.
- Rola obserwatorów w Parlamencie Europejskim.
- Przyszłe działania Parlamentarnej Komisji Wspólnej.

Parlamentarna Komisja Wspólna wystosowała następujące zalecenia do Rady Stowarzyszenia oraz instytucji polskich i unijnych:

Proces rozszerzenia oraz wydarzenia związane z Unią Europejską

1. PKWRP i UE gratuluje Polsce i pozostałym państwom przystępującym oraz Radzie Europejskiej zakończenia negocjacji akcesyjnych w dniach 12 i 13 grudnia 2002 r. w Kopenhadze. Pomyślne zamknięcie kręgu „od Kopenhagi do Kopenhagi" stanowi niespotykany dotychczas kamień milowy o znaczeniu historycznym. PKW przyjmuje z zadowoleniem decyzję o przyjęciu, pod warunkiem zakończenia procesów ratyfikacyjnych, dziesięciu Państw Przystępujących do Unii Europejskiej z dniem 1 maja 2004 r. PKW wyraża zadowolenie, że po usunięciu reżimów totalitarnych ponowne zjednoczenie Europy poprzez rozszerzenie Unii Europejskiej wkrótce zostanie zrealizowane;

2. PKW podkreśla, że przystąpienie dziesięciu nowych Państw Członkowskich będzie stanowiło istotny krok w procesie budowania jeszcze silniejszej i bardziej skutecznej Unii Europejskiej, która będzie potrzebna dla dalszej stabilizacji całego kontynentu europejskiego, wyrażającej się w utrwalaniu demokracji i pokoju, wzmocnieniu gospodarki oraz zrównoważonym rozwoju, włączając także wymiar kulturowy i ludzki wsparty na wspólnych wartościach wolności, poszanowania praw podstawowych, dobrym zarządzaniu oraz rządach prawa. Rozszerzona Unia wzbogaci politykę zewnętrzną UE w szczególności w zakresie rozwoju Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa. PKW uważa, że nadchodzące rozszerzenie Unii Europejskiej wzmocni jedność kontynentu europejskiego oraz pomoże w stworzeniu obszaru trwałego pokoju, dobrobytu i wspólnych wartości podstawowych. PKW podkreśla wagę wzmocnienia więzi transatlantyckich;

3. PKW podkreśla, iż dla wzmocnienia wagi UE na arenie międzynarodowej należy dążyć, aby rozszerzona Unia mówiła jednym głosem w sprawach polityki międzynarodowej. PKW apeluje także, aby rozszerzona Unia rozwinęła większą spójność wobec krajów z nią sąsiadujących, zgodnie z ostatnią propozycją Komisji „Większa Europa – Sąsiedztwo: nowe ramy stosunków ze Wschodnimi i Południowymi sąsiadami" jak również polską propozycją zawartą w non – paper w sprawie wschodniego wymiaru UE. PKW uważa, że nowe Państwa Członkowskie dzięki swoim szczególnym doświadczeniom będą mogły wzbogacić o nowe perspektywy proces integracji europejskiej, co będzie miało pozytywny wpływ na rozwój i spójność Unii Europejskiej;

4. PKW z uwagą przyjmuje wynik negocjacji w postaci ustaleń finansowych, które zapewniają, iż w ciągu pierwszych pięciu lat po przystąpieniu, żadne z nowych Państw Członkowskich nie będzie w gorszej sytuacji niż przed przystąpieniem. PKW z zadowoleniem przyjmuje działania podjęte przez Parlament Europejski na rzecz uzyskania od Rady dostosowania perspektywy finansowej pozwalającej na alokację środków budżetowych koniecznych dla rozszerzenia polityk UE na 25 Państw Członkowskich. Przypomina także, iż celem włączenia do Traktatu Akcesyjnego zaleceń finansowych było udzielenie Państwom Przystępującym pewnych gwarancji budżetowych. Jednakże pod żadnym warunkiem nie powinny one prowadzić do ustanowienia założeń budżetowych niezgodnych ze wspólnotowymi ramami prawnymi, które ograniczałyby zasadę równości pomiędzy Państwami Członkowskimi UE;

5. PKW zwraca uwagę na konieczność przyśpieszenia przez nowe Państwa Członkowskie planowania programów rozwoju obszarów wiejskich tak, aby osiągnąć pełną gotowość wykorzystania wraz z przystąpieniem w 2004 r. PKW zachęca Państwa Przystępujące do wykorzystania w pełni wszystkich środków oferowanych w ramach programu SAPARD. PKW wzywa Komisję i obecne 15 Państw Członkowskich do zapewnienia stosownej pomocy technicznej i administracyjnej dla Państw Przystępujących, zwłaszcza pomocy służącej poprawie informacji i szkoleń na rzecz przygotowania reformy polityki rolnej służącej zintegrowanej polityce rozwoju obszarów wiejskich, której towarzyszyć będą

zdecentralizowane polityki strukturalne oraz ścisłe zaangażowanie podmiotów lokalnych i regionalnych a także społeczeństwa obywatelskiego;

6. PKW uznaje wagę procesu monitorowania prowadzonego przez Komisję, który będzie śledzony przez Parlament Europejski. PKW podziela opinię Prezydencji greckiej, wedle której proces monitorowania będzie szczególnie istotny w drugiej połowie 2003 r., czyli na sześć miesięcy przed przystąpieniem. Wówczas Komisja zostanie poproszona o przedstawienie raportu w sprawie całościowej oceny postępów Państw Przystępujących. PKW potwierdza swoją intencję aktywnego śledzenia procesu monitorowania mając na uwadze dokonywanie oceny i prezentowanie swoich opinii i Zaleceń do czasu przystąpienia. Uważa, iż klauzule ochronne winne być rozumiane jako instrumenty służące ograniczaniu ewentualnych zagrożeń naruszających Rynek Wewnętrzny a nie jako środek nieuczciwej konkurencji, czy też jako przejaw braku zaufania w stosunkach z przyszłymi Członkami;

7. PKW z zadowoleniem przyjmuje zdecydowane poparcie Parlamentu Europejskiego dla członkostwa dziesięciu Państw Kandydujących wyrażone w Strasburgu w dniu 9 kwietnia i uroczyste podpisanie Traktatu Akcesyjnego w Atenach w dniu 16 kwietnia 2003 r., które były istotnymi wydarzeniami historycznymi na drodze rozszerzenia UE;

8. PKW z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Parlamentu Europejskiego w sprawie zaproszenia parlamentarzystów z Państw Przystępujących do uczestnictwa w pracach Parlamentu Europejskiego w charakterze obserwatorów oraz odnotowuje z satysfakcją, iż zostaną oni powitani w pierwszym tygodniu maja 2003 r.;

9. Wraz z pomyślnym zakończeniem negocjacji akcesyjnych Unia Europejska dowiodła swego zaangażowania poprzez umożliwienie dziesięciu Państwom Przystępującym uczestnictwa w wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2004 r. w charakterze członków UE.;

Proces ratyfikacyjny i kampania informacyjna

10. PKW z zadowoleniem odnotowuje, iż Polska postanowiła przeprowadzić referendum w sprawie przystąpienia do UE w dniach 7 i 8 czerwca 2003 r. Komisja zachęca Polskę i pozostałe Państwa Kandydujące oraz obecne Państwa Członkowskie do ratyfikowania Traktatu Akcesyjnego w odpowiednim terminie dla jego wejścia w życie z dniem 1 maja 2004 r.;

11. PKW podkreśla wagę zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego i organizacji pozarządowych w kampanię informacyjną. PKW podkreśla znaczenie zapewnienia społeczeństwu obiektywnej informacji będącej podstawą dla kształtowania opinii. Zapewnienie informacji jest podstawowym zadaniem strony

polskiej, jednakże członkowie Parlamentu Europejskiego wchodzący w skład PKW są gotowi do udzielania wsparcia, jeżeli taka będzie wola Polski;

Konwent Europejski

12. PKW przykłada wielką wagę do Konwentu Europejskiego, w ramach którego winna być przeprowadzona zasadnicza reforma instytucjonalna dla zapewnienia powodzenia przyszłej UE. Komisja z zadowoleniem odnotowuje aktywny udział przedstawicieli przyszłych Państw Członkowskich w Konwencie, którzy wnoszą cenny wkład do kształtowania nowego traktatu konstytucyjnego. PKW przypomina, iż celem Konwentu jest zapewnienie bardziej efektywnego funkcjonowania rozszerzonej Unii i wzmocnienie jej legitymacji demokratycznej poprzez uproszczone, bardziej demokratyczne i bardziej skuteczne instytucje. Ostateczny projekt zostanie przedstawiony podczas nadchodzącej Konferencji Międzyrządowej, w której nowe Państwa Członkowskie będą w pełni uczestniczyć, bez względu na termin jej rozpoczęcia i zakończenia;

Postęp polskich przygotowań do członkostwa w UE i stosunki Polska – UE

13. PKW z zadowoleniem przyjmuje niezwykły postęp poczyniony przez Polskę w ramach jej przygotowań do członkostwa w UE. Większość pozostających wyzwań ma podobny charakter do tych, przed którymi stoją pozostałe Państwa Przystępujące. Są to: dalsza konsolidacja zdolności administracyjnych i sądowych, sądowa niezawisłość z uwzględnieniem rządów prawa, formułowanie niezależnego, politycznie neutralnego, dobrze przygotowanego i skutecznego sektora publicznego, pełna niezależność mediów, kontynuowanie wysiłków na rzecz zwalczania nadużyć i korupcji oraz stworzenie prawdziwej kultury politycznej i administracyjnej. PKW zwraca uwagę na konieczność dalszego ulepszania stosownych systemów księgowości, autydu i kontroli. PKW podkreśla konieczność zapewnienia pomyślnego zarządzania Funduszem Spójności i Funduszami Strukturalnymi oraz wdrażania *acquis*. Dalsze wysiłki powinny być poczynione na rzecz modernizacji kraju oraz możliwie najlepszego przygotowania podmiotów gospodarczych i społeczeństwa obywatelskiego do warunków Rynku Wewnętrznego. PKW podkreśla także wagę równych możliwości dla mężczyzn i kobiet, które znajdą wyraz nie tylko w uwzględnieniu *acquis communautaire* związanego z równouprawnieniem kobiet w ustawodawstwie krajowym, ale także poprzez wdrażanie instrumentów pozwalających na osiągnięcie pełnej równości w społeczeństwie;

14. PKW odnotowując okresy przejściowe w obszarze środowiska uzgodnione w trakcie negocjacji pomiędzy Polską a Unią Europejską, stwierdza, iż pełna zgodność z *acquis* w tym obszarze wymagać będzie znacznych i kosztownych inwestycji, które nie są możliwe do osiągnięcia w krótkim okresie. PKW podkreśla, że rozwój Via Baltica powinien pozostawać w pełnej zgodzie z wymogami dyrektyw UE z zakresu ochrony środowiska, uwzględniając Strategiczne Oceny Oddziaływania na Środowisko. Właściwe fundusze UE mogą być wykorzystane wyłącznie przy

realizacji projektów infrastrukturalnych zgodnych z *acquis* z zakresu ochrony środowiska.

15. PKW potwierdza wagę i szczególny charakter sektora rolnego w Polsce, obejmującego dużą część społeczeństwa. Charakter reform w tym obszarze jest złożony i nadal powodować będzie implikacje społeczne, których zakres winien być w miarę możliwości ograniczany. PKW odnotowuje klauzule ochronne polskiego rynku rolnego, które mogą zostać użyte wraz z pojawieniem się jakichkolwiek zaburzeń i dysfunkcji w polskim sektorze rolnym. PKW wyraża nadzieję i oczekuje, że Zintegrowany System Zarządzania i Kontroli IACS, na którym w coraz większym stopniu opierać się będą przyszłe wypłaty Wspólnej Polityki Rolnej będzie gotowy w momencie rozszerzenia.

16. PKW przykłada wielką wagę do zachowania tożsamości narodowej i kulturowej. Odnotowuje, iż polski Rząd wystąpił o dołączenie do Traktatu Akcesyjnego Deklaracji w sprawie ochrony życia i rodziny, która zapewnia ochronę polskiego ustawodawstwa w tej dziedzinie przed jakąkolwiek zmianą, wynikającą z ewentualnego prawodawstwa wspólnotowego;

17. PKW przypomina, iż kwestia związana z regionem kaliningradzkim dotyczy całej Unii Europejskiej oraz podkreśla potrzebę uniknięcia sytuacji, w której stanie się ona przeszkodą w funkcjonowaniu obszaru Schengen. PKW przykłada wielką wagę do planowej implementacji Planu Działania Schengen;

18. PKW z zadowoleniem odnotowuje przyjęcie przez polski Rząd terminarza przygotowań do wprowadzenia wiz dla wschodnich sąsiadów Polski z dniem 1 lipca 2003 r. PKW podkreśla konieczność wypracowania rozwiązań oraz ustanowienie instrumentów dobrego sąsiedztwa w stosunkach rozszerzonej UE z jej nowymi sąsiadami celem uniknięcia izolacji oraz wsparcia przemian społeczno – ekonomicznych na Ukrainie, Białorusi oraz w Rosji;

Rozszerzenie – działanie przynoszące korzyści dla obu stron

19. PKW stoi na stanowisku, iż rozszerzenie jest działaniem przynoszącym korzyści dla obu stron, w wyniku którego ponowne zjednoczenie Europy umożliwi rozciągnięcie obszaru pokoju, dobrobytu i bezpieczeństwa na cały kontynent. Ważnym jest, aby korzyści rozszerzenia Unii wyjaśniać w obecnych i przyszłych Państwach Członkowskich oraz w nowych krajach sąsiadujących zarówno w wymiarze wzmocnionej stabilności politycznej, perspektyw zrównoważonego wzrostu gospodarczego, jak również szczególnego rozwoju reform gospodarczych i politycznych przeprowadzonych od 1989 r.;

20. PKW podkreśla znaczenie formuły PKW, w ramach której spotykają się przedstawiciele instytucji europejskich oraz polskich władz, gdzie wzajemne zaufanie i zrozumienie było budowane przez lata oraz gdzie poruszano wiele różnorodnych zagadnień w celu znalezienia rozwiązań dla złożonych kwestii. PKW postanawia konsekwentnie kontynuować swoją pracę w tym przełomowym okresie prowadzącym do przystąpienia.

Oświadczenie
Członków Delegacji Sejmu i Senatu i Delegacji Parlamentu Europejskiego
do Parlamentarnej Komisji Wspólnej RP i UE

Warszawa, 29 kwietnia 2003 r.

W związku z XIX posiedzeniem Parlamentarnej Komisji Wspólnej RP i UE (PKWRP i UE) w Warszawie w dniach 28 i 29 kwietnia 2003 r., Członkowie Delegacji Sejmu i Senatu i Delegacji Parlamentu Europejskiego wydali w załączeniu do „Deklaracji i Zaleceń" niniejsze Oświadczenie.

Parlamentarzyści z zadowoleniem przyjmują uroczyste podpisanie w Atenach w dniu 16 kwietnia 2003 r. Traktatu Akcesyjnego przez przyszłe i obecne Państwa Członkowskie, które stało się ważnym wydarzeniem historycznym na drodze rozszerzenia UE. Z równym zadowoleniem przyjmują ogromne poparcie dla członkostwa dziesięciu Państw Kandydujących wyrażone przez Parlament Europejski w Strasburgu w dniu 9 kwietnia.

Parlamentarzyści przykładają wielką wagę do Konwentu Europejskiego, w ramach którego dla zapewnienia powodzenia przyszłej UE - winna być przeprowadzona zasadnicza reforma instytucjonalna. Komisja z zadowoleniem odnotowuje aktywny udział przedstawicieli przyszłych Państw Członkowskich w Konwencie, którzy wnoszą cenny wkład do kształtowania podstaw nowego traktatu konstytucyjnego. Parlamentarzyści oczekują, iż celem Konwentu jest zapewnienie efektywniejszego funkcjonowania rozszerzonej Unii Europejskiej oraz wzmocnienia jej legitymizacji demokratycznej poprzez bardziej demokratyczne i skuteczne instytucje. Ostateczny projekt zostanie zaprezentowany podczas nadchodzącej Konferencji Międzyrządowej, w której - bez względu na termin jej rozpoczęcia i zakończenia - nowe Państwa Członkowskie będą w pełni uczestniczyć.

Parlamentarzyści z zadowoleniem odnotowują decyzję Polski o przeprowadzeniu referendum w sprawie przystąpienia do UE w dniach 7 i 8 czerwca 2003 r. zachęcają Polskę oraz pozostałe Państwa Kandydujące jak również obecne Państwa Członkowskie, by mając na uwadze znaczenie nowej, historycznej epoki, którą wyróżniają ramy ogromnych możliwości, solidarności i stabilności, ratyfikowały Traktat Akcesyjny w terminie pozwalającym na jego wejście w życie z dniem 1 maja 2004 r.

Parlamentarzyści potwierdzają wagę reform politycznych, gospodarczych i społecznych w Państwach Kandydujących. Komisja uważa, iż ogromny postęp poczyniony przez Polskę w trakcie okresu transformacji winien być w dużym stopniu postrzegany jako osiągnięcie polskich obywateli, którzy wykazali niezwykłą cierpliwość w czasie niespotykanego dotychczas procesu przemian. Parlamentarzyści życzą Polakom powodzenia w referendum.